

[Könssjukdomar och sexuellt överförbara infektioner](#)

Flatlusen är en hudparasit som trivs i hår och som orsakar intensiv klåda. Du kan behöva ett förstoringsglas för att se lössen och deras ägg.

Flatlusen är en till två millimeter lång. Den livnär sig på blod och trivs bäst i könshåret men kan även finnas i håret under armarna, på överkroppen, låren, i ögonfransar, ögonbryn och skägg. Flatlusen förökar sig genom att lägga ägg vid hårrötterna.

Det tar två till fyra veckor från att du har blivit smittad tills du får symtom. Symtomen kommer tidigare om du har haft flatlöss förut. Symtom på att du har flatlöss är att det kliar mycket.

Ibland går det att själv upptäcka löss eller ägg med hjälp av ett förstoringsglas. Äggen ser ut som pyttesmå droppar och sitter fastklistrade på hårstrånas nedre del.

Kontakta en [vårdcentral](#) om du tror att du har flatlöss eller om ett eller flera av följande påståenden gäller dig:

- Flatlössen har satt sig i ögonbrynen eller ögonfransarna.
- Den receptfria behandlingen hjälper inte.
- Du är gravid eller ammar och har fått flatlöss.

Om det är helg kan du vänta tills det blir vardag. Du kan kontakta många mottagningar genom att [logga in](#).

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#) och hjälp med var du kan söka vård.

Flatlusen är bara ett par millimeter lång och kan vara svår att se. Ibland går det att själv upptäcka löss eller ägg med hjälp av ett förstoringsglas. Äggen ser ut som pyttesmå droppar och sitter fastklistrade på hårstrånas nedre del.

Kontrollera så att inte andra i familjen har flatlöss, annars kan ni smitta varandra om och om igen.

Tvätta kläder, sängkläder och handdukar för att undvika att lössen sprids. Allt måste tvättas i 60 grader för att lössen ska försvinna.

Undvik att klia på bettställena eftersom kliandet i sig kan göra att du får en infektion. Du kan smörja med kylbalsam eller med en receptfri kräm eller salva med hydrokortison om det kliar mycket. Följ bruksanvisningen som finns i förpackningen. Rådgör med läkare eller BVC innan du använder hydrokortison på barn under två år.

Det kan fortsätta att klia en tid efter behandlingen, trots att flatlössen är borta.

Flatlöss smittar framför allt vid nära kroppskontakt mellan människor eller genom sängkläder och handdukar.

Det är viktigt att du har sett lössen själv eller att en läkare har ställt diagnosen flatlöss innan du börjar med behandlingen. Klåda kan ha andra orsaker som kräver annan behandling. Det är viktigt att du testar dig för [könssjukdomar](#) om du till exempel har haft oskyddat sex och kan ha blivit smittad av någon könssjukdom.

För att bli av med flatlössen använder du ett receptfritt parasitdödande läkemedel. Fråga på apoteket. Det är mycket viktigt att följa bruksanvisningen som finns i paketet.

Medlet dödar både äggen och lössen och du får själv sedan plocka bort dem. Du får göra om behandlingen om flatlössen fortfarande lever efter ett dygn.

Prata med en läkare om du är gravid eller ammar och behöver använda ett receptfritt parasitdödande läkemedel.

För att du ska kunna vara delaktig i din vård och behandling är det viktigt att du förstår informationen du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om du inte förstår. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och [hur länge du kan behöva vänta på vård och behandling](#).

Även barn ska vara delaktiga i sin vård. Ju äldre barnet är desto viktigare är det.

Du har möjlighet att få hjälp av en [tolk om du inte pratar svenska](#). Du har också möjlighet att få hjälp av en [tolk om du har en hörselnedsättning](#).

När du har fått information om vilka alternativ och möjligheter till vård du har kan du ge ditt samtycke eller på något annat sätt uttrycka ett ja. Det gäller även [dig som inte är myndig](#).

Du kan välja att inte ge ditt samtycke till den vård du erbjuds. Du får också när som helst ta tillbaka ditt samtycke.

Senast uppdaterad:

2021-11-15

Redaktör:

Ida Friedmann, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Elisabet Nylander, läkare, professor i hudsjukdomar och könssjukdomar, Umeå universitet och Norrlands Universitetssjukhus, Umeå

Fotograf:

CDC, WHO

Könssjukdomar är infektioner som du kan få genom att ha sex. Vissa könssjukdomar ingår i smittskyddslagen. Det betyder att du måste testa dig om du misstänker att du har någon av dem.

Mykoplasma i underlivet beror på en bakterie som kan överföras när du har samlag. Vanliga symtom är att det svider när du kissar och att du har flytningar, klåda eller mellanblödningar.

Kondylom är en av de vanligaste könssjukdomarna. Det bildas vårtor i underlivet eller kring ändtarmsöppningen. Vårtorna orsakas av ett virus som kallas HPV, humant papillomvirus.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

I

I

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).